МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЛЕДѢЛИЕТО И ДЪРЖАВНИТѢ ИМОТИ
ОТДѢЛЕНИЕ ЗЕМЛЕДѢЛСКО

ЗАКОНЪ

ЗА

ЗЕМЛЕДѢЛСКИТѢ ОПИТНИ И КОНТРОЛНИ ИНСТИТУТИ

(Утвърденъ съ указъ № 5 отъ 29 II. 1924 г., обнародванъ въ „Държавенъ вестникъ", брой 284 отъ 19 III. с. г.)

АГРОНОМИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ НА УНИВЕРСИТЕТА
ИНСТИТУТЪ ПО ОБЩО ЗЕМЛЕДѢЛИЕ
СОФИЯ

СОФИЯ
ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА
1924

1857
I.

V 4600
Тн1/62/
1960
24955/1978
2762
ВИСШ
СЕЛСКОСТ... ИНСТИТУТ
БИ... ИОТЕКА
Инв. 8459 почв.
1960
...В. Кола...
Централна библиотека
ПЛОВДИВ

Законъ

за земледѣлскитѣ опитни и контролни институти.

I. Цель и подраздѣление.

Чл. 1. Земледѣлскитѣ опитни и контролни институти иматъ за цель, чрезъ научни изучвания и опити да спомагатъ за засилване и подобрение на земледѣлското производство въ страната и чрезъ анализи и изследвания на необходимитѣ за селското стопанство материяли и на земледѣлскитѣ произведения. да запазятъ интереситѣ на земледѣлцитѣ-производители и консоматори.

Тѣ сѫ опитни, когато иматъ за цель, чрезъ научни изучвания и опити въ областьта на земледѣлието и клоноветѣ му, да подобрятъ и засилятъ земледѣлското производство въ страната; и

Контролни, когато иматъ за цель, чрезъ анализи и изследвания на всички необходими за селското стопанство материяли, семена, торове и пр. и на всички земледѣлски произведения, да запазятъ интереситѣ на производителитѣ и консоматоритѣ отъ измами и фалшификации.

Забележка. Въ зависимость отъ нуждитѣ и условията, опитнитѣ институти вършатъ работа и на контролнитѣ институти.

Чл. 2. Земледѣлскитѣ опитни и контролни институти се подраздѣлятъ:

Споредъ задачитѣ, които имъ се възлагатъ, на:
а) опитни и контролни станции;
б) опитни полета, градини, лозя, обори и пр.;
в) опитни участъци; и
г) наблюдателни пунктове.

Споредъ характера на работата и предмета на изследванията, на:

а) общи, въ програмата на които влиза разработването на въпроси изъ областьта на селското стопанство въобще; и

б) специални, които се основаватъ за изследване изъ областьта на отдѣлна земледѣлска отрасъль, индустрия, отдѣленъ видъ или група културни растения и отдѣленъ видъ или група домашни животни.

Земледѣлскитѣ опитни и контролни институти могатъ да иматъ за обектъ на своята дейность цѣлата страна или отдѣлни селско-стопански райони.

II. Опредѣляне задачитѣ и плана за дейность на отдѣлнитѣ опитни и контролни земледѣлски институти.

Чл. 3. Земледѣлскитѣ опитни станции проучватъ и разработватъ въпроси изъ областьта на селското стопанство въ свръзка съ нуждитѣ на земледѣлието и клоноветѣ му въ отдѣлнитѣ райони за дейность.

Опитнитѣ полета, градини, лозя, обори и пр. установяватъ чрезъ надлежни опити най-целесъобразни и подходящи за условията на района имъ начини за отглеждане на земледѣлскитѣ растения и домашнитѣ животни.

Опитнитѣ участъци разрешаватъ въпроси изъ областьта на земледѣлската техника отъ мѣстно значение. Тѣ се уреждатъ въ райснитѣ на опитнитѣ полета, градини, лозя и пр., когато въ тѣзи райони се срѣщатъ участъци, които се различаватъ отъ преобладаващия типъ по своитѣ природни особености или по културнитѣ растения, които се отглеждатъ въ тѣхъ.

Наблюдателнитѣ пунктове извършватъ системни и разнообразни наблюдения върху условията за развитие и върху самото развитие на културнитѣ растения и домашнитѣ животни.

За разрешаването важни за земледѣлскитѣ стопанства въпроси съ огледъ на реалнитѣ условия на земледѣлскитѣ стопанства, всички земледѣлски институти уреждатъ задължително въ широкъ размѣръ опити и въ отдѣлни частни стопанства.

Постигнатитѣ отъ изучаването и опититѣ резултати се правятъ достѫпни на земледѣлското население.

Чл. 4. Задачитѣ и плановетѣ на всѣка земледѣлска опитна и контролна станция, както и задачитѣ на самостоятелнитѣ опитни полета, градини, лозя, обори и пр., се опредѣлятъ, измѣняватъ, допълватъ или съкращаватъ отъ съвета по опитното дѣло при Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти възъ основа на мотивирано предложение отъ съвета при надлежната станция, заведующия станцията или съответния съветъ или шефъ на опитното поле, лозе, градина, оборъ и пр.

Плановетѣ на опитнитѣ участъци и масовитѣ опити, както и програмата за наблюденията въ наблюдателнитѣ пунктове, се изработватъ отъ надлежнитѣ заведующи опитнитѣ полета или станции съ участието на представителитѣ на земледѣлскитѣ катедри, въ района на които се учредяватъ опити и се одобряватъ отъ Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти.

Чл. 5. Земледѣлскитѣ опитни и контролни станции иматъ отдѣли и секции, числото и вида на които е въ зависимость отъ нуждитѣ и особеноститѣ на тѣхнитѣ райони и характера на тѣхнитѣ задачи. Споредъ предназначението си, и тѣ могатъ да бѫдатъ снабдени съ отдѣлни лаборатории, кабинети, библиотеки и др. спомагателни сервизи, необходими за изследванията и опититѣ.

III. Съвети по опитното дѣло.

Чл. 6. За откриване и закриване, за правилното организиране опитнитѣ институти въ страната, за тѣхното правилно функциониране и за осигуряване на полезни за земледѣлското стопанство резултати се грижи, като върховенъ органъ, Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти, подпомогнато отъ специаленъ съветъ по опитното дѣло при него, който се състои: отъ началника на земледѣлското отдѣление, заведующия опитнитѣ институти при министерството, шефоветѣ на опитнитѣ станции, двама ржководители на опитнитѣ полета, лозя и пр., и единъ директоръ на подвижна земледѣлска катедра, по назначение отъ министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти, най-малко двама професори отъ Агрономическия, единъ отъ Ветеринарния и единъ отъ Физико-математическия факултети при Софийския университетъ, посочени

отъ същитѣ факултети, директора на централната метеорологическа станция и по единъ представитель на Българското земледѣлско дружество, дружеството на българскитѣ агрономи, Природоизпитателното дружество и петъ известни деятели въ областьта на опитното дѣло по назначение отъ министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти.

Съветътъ по опитното дѣло се свиква отъ Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти всѣка година на редовна сесия единъ пѫть и на извънредна сесия, когато нуждата наложи.

Чл. 7. При всѣка опитна станция се образува съветъ, състоящъ се отъ началницитѣ на отдѣли и секции при станцията, ржководителитѣ на опитнитѣ полета въ нейния районъ и по назначение отъ Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти 3 до 5 души отъ директоритѣ на земледѣлскитѣ училища, директоритѣ на подвижнитѣ земледѣлски катедри, агрономи и съответнитѣ специалисти на държавна и обществена служба въ района на станцията.

Съветитѣ при станциитѣ се събиратъ всѣка година единъ пѫть и разглеждатъ отчетитѣ за дейностьта, годишнитѣ проекто-програми за работата, проекто-бюджета, набелѣзватъ насоката, въ която трѣбва да се реорганизиратъ, повдигатъ и разучаватъ въпроси за основаване нови опитни полета въ района на станцията и разглеждатъ изобщо всички въпроси въ връзка съ разширението и подобрението на опитното дѣло въ района на съответната станция.

Чл. 8. При всѣко опитно поле, лозе, градина и пр. се урежда съветъ въ съставъ: ржководителя на опитното поле, лозе, градина и пр. и другитѣ специалисти при същото, представитель на опитната станция, въ района на която се намира опитното поле, лозе, градина и пр., най-близкия директоръ на катедра и околийския или участъковъ агрономъ, респективно специалистъ, двама вещи земледѣлци, свършили земледѣлското училище, по единъ представитель отъ земледѣлскитѣ производителни сдружавания по разнитѣ клонове на земледѣлието, посочвани отъ същитѣ, единъ окржженъ и единъ общински съветникъ отъ района на опитното поле, посочвани отъ съответнитѣ съвети.

Съветътъ при опитнитѣ полета, градини, лозя и пр. се свиква всѣка година единъ пѫть и разглежда отчета на опитното поле, проекто-програмата за дейность, проекто-бюджета, организиране и разширение на мрѣжата на опитнитѣ участъци, наблюдателни пунктове и масови опити, както и всички въпроси въ връзка съ разширението и подобрението на опитното дѣло въ района на опитното поле и пр.

Чл. 9. Всички решения, проекто-програми за дейность, проекто-планове, взети и изработени отъ съветитѣ при земледѣлскитѣ опитни институти, се пращатъ въ Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти за разглеждане, измѣнение, допълнение и одобрение следъ изслушване на съвета по опитното дѣло при същото.

Чл. 10. За обсѫждане на методологични въпроси изъ областьта на опитното и контролно дѣло, както и за ревизиране начинитѣ на изслѣдване и разглеждане други въпроси, Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти периодически свиква конференции на деятелитѣ по опитното дѣло въ страната.

IV. Управление и персоналъ.

Чл. 11. Всѣка опитна станция се ржководи и управлява отъ директоръ, който отговаря за общия вървежъ на станцията.

Всѣки отдѣлъ и секция при опитнитѣ станции се ржководи отъ началникъ съ нужното число помощници.

Всѣко опитно поле, лозе, градина, оборъ и пр., се ржководи отъ специалистъ, който работи подъ контрола на директора на опитната станция, ако опитното поле е при нѣкоя станция и въ района ѝ или работи самостоятелно, ако опитното поле е отдѣлно, съ нужнитѣ помощници-ржководители на полскитѣ работи.

Чл. 12. Длъжностьта директоръ на земледѣлска опитна станция се заема отъ лице съ висше агрономично или специално образование, издържало държавенъ изпитъ или освободено отъ такъвъ по силата на законни нареждания, работило най-малко 5 години въ областьта на опитното дѣло, което представи научни работи по специалностьта си.

ВСИ „В. Коларов
Централна библиотека
ПЛОВДИВ

Забележка. При равни други условия за директори на изпитателни станции се предпочитатъ лица, имеющи, освенъ висше агрономическо или специално образование, и висше природонаучно такова.

За началници на отдѣли и секции и тѣхни помощници се назначаватъ лица съ висше агрономическо, природонаучно или друго съответно академично образование, издържали установения държавенъ изпитъ или освободени отъ такъвъ по силата на законни нареждания, иматъ специализация по специалностьта и представятъ научни работи по сжщата.

За ржководители на опитнитѣ полета, лозя, градини, обори, семепроизводни стопанства и пр. се назначаватъ лица съ висше агрономично или специално образование, които сж издържали установения държавенъ изпитъ или сж освободени отъ такъвъ по силата на законни нареждания и иматъ специализация.

Чл. 13. Директоритѣ на опитнитѣ и контролни станции и началницитѣ на отдѣли и секции при сжщитѣ, следъ обявенъ срочен конкурсъ чрезъ научни трудове, се назначаватъ съ заповедь на министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти по препоржка на една комисия, състояща се отъ двама преподаватели отъ съответнитѣ катедри на Агрономическия факултетъ и единъ преподаватель отъ Физикоматематическия факултетъ, посочвани отъ съответнитѣ факултети.

Лицата за членове на тая комисия се назначаватъ съ заповѣдь отъ министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти.

Една комисия, състояща се отъ двама преподаватели отъ съответната катедра на Агрономическия факултетъ и единъ преподаватель отъ сродна катедра на Физико-математическия факултетъ, посочени отъ съответнитѣ факултети, се произнася за достойнствата на представенитѣ научни трудове и препоржва кандидатитѣ.

Помощницитѣ началници на отдѣли и секции и ржководителитѣ на опитнитѣ полета, лозя, градини и пр. се назначаватъ отъ министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти по препоржка на директора на опитната станция въ споразумение съ началника на съответния отдѣлъ или секция, а ржководителитѣ на самостоятелнитѣ опитни полета, градини, лозя, обори и пр. се назначаватъ отъ министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти по представление на заведующия опитнитѣ институти при министерството.

Забележка 1. Заваренитѣ отъ настоящия законъ длъжностни лица, за които е предвиденъ конкурсъ, ще трѣбва въ опредѣления отъ Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти срокъ да се съобразятъ съ постановленията на този членъ.

Забележка 2. По липса на лица напълно отговарящи на изискванията въ този членъ, могатъ да се назначаватъ временно и такива, които не отговарятъ на тия условия.

Чл. 14. Ржководителитѣ на опитнитѣ полета, лозя, градини и пр., началницитѣ на отдѣли и секции при опитнитѣ и контролни станции и шефоветѣ на опитнитѣ контролни станции, отговарящи на изисквания се отъ закона цензъ, се приравняватъ по заплата съ доцентитѣ, извънреднитѣ и редовни професори при университета.

Ония отъ горнитѣ длъжностни лица, които не отговарятъ на изискванитѣ условия, и останалия персоналъ при опитнитѣ и контролни институти получаватъ заплати, размѣра на които се установява съгласно общитѣ законоположения за държавнитѣ чиновници.

Чл. 15. За ржководители на полскитѣ работи при опитнитѣ полета се назначаватъ лица съ срѣдно земледѣлско или специално образование.

За счетоводители при опитнитѣ станции и за писарь-смѣтководители при опитнитѣ полета, лозя и пр. се назначаватъ лица съ средно земледѣлско или общо образование.

Чл. 16. Писаритѣ, лаборантитѣ и разсилнитѣ при опитнитѣ институти се назначаватъ отъ началницитѣ на учрежденията.

За постоянни работници се назначаватъ предимно следвалитѣ курсове по земледѣлие и клоноветѣ му и се ползуватъ съ всичкитѣ права на държавни служащи.

Чл. 17. Уволнението на директоритѣ на опитнитѣ и контролни институти и началници на отдѣли и секции при тѣхъ става съ заповѣдь отъ министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти следъ мотивиранъ докладъ отъ заведующия опитнитѣ институти възъ основа решение на една комисия, състояща се отъ двама преподаватели отъ Агрономическия факултетъ и единъ преподаватель отъ Физико-математическия факултетъ, избрани отъ съответнитѣ факултети.

Уволнението на помощникъ-началницитѣ на отдѣли и секции, както и на ржководителитѣ на опитни полета, лозя, градини, обори и пр. става отъ министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти по мотивиранъ докладъ на надлежния директоръ на опитната станция съ решение на една тричленна дисциплинарна комисия, избрана измежду членоветѣ на Върховния съветъ по опитното дѣло при министерството.

V. Средства за организация и издържка на контролнитѣ и опитни земледѣлски институти.

Чл. 18. За осигуряване редовнитѣ и постоянни средства, необходими за правилното и бързо организиране и засилване на опитното дѣло въ страната, се открива въ „Фонда за културни мѣроприятия по земледѣлието, горитѣ и водитѣ“ специална смѣтка — „опитно дѣло“, къмъ която смѣтка се придаватъ следнитѣ приходи:

а) Лихвитѣ, отъ сумитѣ на фонда „Постройка житни елеватори и силози при Българската земледѣлска банка“, начиная отъ 1 януарий 1923 г.;

б) Такси за анализи, опредѣления и изследвания, извършени отъ опитнитѣ институти подъ ведомството на Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти, опредѣляни съ правилникъ; и

в) По 20 ст. на килограмъ изнесенъ тютюнъ.

Чл. 19. Сумитѣ, предвидени въ горния членъ, се събиратъ и разходватъ съгласно закона за бюджета, отчетностьта и предприятията.

Чл. 20. За организиране работата на институтитѣ, предметъ на настоящия законъ, Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти си служи, освенъ съ средствата на фонда „за културни мѣроприятия по земледѣлието, горитѣ и водитѣ“ — смѣтка „опитно дѣло“, още и съ ежегодно предвиденитѣ въ бюджета суми.

Чл. 21. За основаване на опитни институти и семепроизводителни стопанства се вематъ държавни, окржжни, общински и обществени земи.

Въ случай на нужда, се отчуждаватъ и частни земи.

Чл. 22. Апаратитѣ, реактивитѣ, книгитѣ и въобще всички пособия, необходими за дейностьта на всички опитни институти, се освобождаватъ отъ мито.

Чл. 23. Всички семена отъ семепроизводнитѣ стопанства, които се изпращатъ на частни лица, дружества и пр. се превозватъ отъ Б. д. желѣзници по благоприятствената тарифа.

Чл. 24. Всички опитни институти сж длъжни да даватъ ежегодни отчети за годишната си дейность.

Чл. 25. За подготовка на лица по опитното дѣло се изпращатъ чрезъ конкурсъ такива въ чужбина, а за усъвършенствуване се командироватъ тамъ дейци по опитното дѣло.

Прекараното време на специализация и усъвършенствуване се счита за прослужено.

Чл. 26. При липса или недостигъ на специално подготвенъ квалифициранъ персоналъ за нуждитѣ на опитното дѣло въ страната, Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти може да ангажира съ договоръ специалисти, чужди поданици.

Чл. 27. Обществени организации и частни стопани, които устройватъ опитни институти и семепроизводителни стопанства за своя смѣтка, получаватъ субсидия отъ Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти при условия тѣхнитѣ планове за работа да бждатъ одобрени отъ Върховния съветъ по опитното дѣло при министерството и се съгласятъ да работятъ подъ контролата на органитѣ на сжщото министерство. Такива субсидии се отпущатъ по решение на Върховния съветъ.

Чл. 28. Специални правилници уреждатъ въ подробности:

а) организацията, работата, сесиитѣ и пр. на съветитѣ на опитното дѣло при министерството и разнитѣ видове опитни институти;

б) реда и условията за изпращане на специализация и за усъвършенствуване на лица по опитното дѣло;

в) вжтрешния редъ, управлението на опитнитѣ институти и положението на персонала при тѣхъ;

г) приложението на общитѣ методи за работа, изследвания и анализи; и

д) размѣра на такситѣ и случаитѣ, при които се плащатъ.

Специални правилници могатъ да се изработватъ за уреждането въ подробности и на други въпроси по прилагането на настоящия законъ, когато нуждата наложи това.

Чл. 29. Настоящиятъ законъ отмѣнява всички разпореждания на съществующитѣ закони, които му противоречатъ.

